

Põhja-Pärnumaa vallast osales XXVII laulu- ja XX tantsupeol „Minu arm” 24 kollektiivi

XXVII laulu- ja XX tantsupeo juhtmõte oli „Minu arm”. Need sõnad puudutavad kõiki meid isiklikult ning igaüks teab ise nende tähendust. Lydia Koidula sulest sai neist otsekui ajatu hümn isamaa-armastusele, mis on rahvast rasketel aegadel ühendanud oma maad hoidma ning aina uueks looma.

Kõigi meie suhe isamaasse on eriline. Arm ja isamaa on niivõrd avarad ja mitmekihilised mõisted, et saavad sisu üksnes isikliku pühenduse ja pöördumise kaudu. Seos juubelitepõlvega oli tugev, sest nii, nagu need Lydia Koidula luuleread puudutasid meie eelkäijaid 1869. aastal, nii vajame neid sõnu ka täna.

XXVII laulu- ja XX tantsupidu „Minu arm” toimus Tallinna lauluväljakul ja Kalevi staadionil 4.–7. juulini 2019. aastal. Põhja-Pärnumaa vallast osales laulu- ja tantsupeol 24 kollektiivi:

- naiskoor Jakobi – Marje Pajula
- Pärnu-Jaagupi Muusikakooli rivitrummiansambel – Elena Mägi
- Pärnu-Jaagupi Põhikooli lastekoor – Elena ja Triin Mägi
- Pärnu-Jaagupi Põhikooli mudilaskoor – Elena ja Triin Mägi
- Vändra Gümnaasiumi lastekoor – Kalli Rõõmusaare
- Vändra Gümnaasiumi poistekoor – Kalli Rõõmusaare
- noorteühingu Eesti 4H koor – Kalli Rõõmusaare
- Vändra Hobikoor – Imbi Orav
- Vändra valla naiskoor – Kalli Rõõmusaare
- naisrahvatantsurühm Vändrikud – Kädi Pärnoja
- Pärnu-Jaagupi Põhikooli 6.-8. klassi segarahvatantsurühm Kirilind – Tiina Saar
- Pärnu-Jaagupi Põhikooli neidude võimlemisrühm – Tiina Saar
- Pärnu-Jaagupi pererühm Küljeluu 1 – Tiina Saar
- naisrahvatantsurühm Libatse Sõstrad – Tiina Saar
- rahvakunstikollektiiv Laieldes naisrühm – Tiina Saar
- rahvakunstikollektiiv Laieldes segarühm – Tiina Saar
- segarahvatantsurühm Hõissa – Kädi Pärnoja
- segarahvatantsurühm Wendre – Kädi Pärnoja
- Vändra Gümnaasiumi 6. klassi segarühm – Ave Naano
- Vändra Gümnaasiumi neidude võimlemisrühm – Ave Naano
- Vändra Gümnaasiumi õpetajate liikumisrühm – Ave Naano
- naiste võimlemisrühm Vihtra Võimlejad – Ave Naano
- ansambel Linnutaja – Merike Paberits
- Vändra Muusikakooli pillikoor – Kaja Saar

XXVII laulu- ja XX tantsupeol „Minu arm” tähistasime kaht suurt juubelit – 2019. aastal möödus laulupeo sünnist 150 aastat ning 85-aastane tantsupidu toimus kahekümneadat korda.

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuse ja Vallavolikogu poolt tänan südamest meie valla tublisid tantsijaid, lauljaid, pillimängijaid, juhendajaid ja korraldajaid suurepärase juubelitepõlve eest. Täna ka pererühmi Küljeluu 2 ja Kergu pere, kes seekord tantsupeole ei pääsenud, kuid suure töö siiski ära tegid. Täna tuleteekonna korraldajaid ja esinejaid Pärnu-Jaagupis, Tootsis, Pärnjões, Vändras ja Kurgjal. Mul oli suur au kanda valla lippu ning vallavanemal ja volikogu esimehel marssida rongkäigu peas nii rohkearvuliste kollektiivide saatel. Teie olete MINU ARM.

Tarvi Tasane, abivallavanem

Valla noored õpetajad saavutavad spordis kõrgeid tulemusi

Karina Kotkase medalitesaak laskespordis äratav aukartust

Vahenurme Lasteaed-Algkooli õpetaja Karina Kotkas võistles 29. ja 30. juunil Elvas Tartumaa Tervisespordikeskuse lasketiirus toimunud Eesti laskespordimeistrivõistlustel ja võitis oma kuuenda individuaalse meistritiitli. Naiste 50 meetri võistluslalal 60 püssilasku lamades lasknud Kotkas saavutas kulla 620,5 punktiga, edestades teiseks tulnud Anžela Voronovat 1,4 punktiga. Päev varem võitis ta samas kategoorias 3x40 püssilaskudega 426,5 punktiga pronksmedali.

13. ja 14. juulil samas paigas peetud Eestimaa Spordiliidu Jõud suvemängudel teenis Karina oma täpse silma ja kindla käega laskmises kuld- ja hõbemedali.

Ühtekokku on Kotkas riigi meistrivõistlustel seni pjedestaalile astunud 39 korda, kuldset medalisaaki täiendavad 21 hõbedast ja 12 pronksist autasu.

„Täiskasvanute võistlusklassis olen ainult kolmekordne Eesti meister, teised tiitlid on pärit nooremast ajast,” kommenteerib tagasihoidlikult oma välja teenitud aukartust äratavat medalite arvu Karina Kotkas (29), kes teenib igapäevast leiba Vahenurme Lasteaed-Algkoolis algklasside õpetajana. Kodukohale siiani truuks jäänud noor pedagoog elab Pärnu-Jaagupist 5 km kaugusele jäävas Roodi külas, oma lapsepõlvkodus Rehe talus. „Töö lastega meeldib mulle väga ja väikese kooli väikeste klasside plusspooleks peangi seda, et meil on aega piisavalt palju, et tegeleda iga lapsega, keegi ei jää tähelepanuta.”

Laskmistreeningutega tegi Karina Kotkas algust Pärnu-Jaagupi Keskkoolis põhikooli ajal, 14 aastat tagasi. „Meie õpetajaks oli tol ajal Alar Palk. Praegu treenin Pärnus Kaitseliidu lasketiirus,” räägib võistlustel Kaitseliidu egiidi all esinev Kotkas. Laskmise kõrvalt jõuab ta tegeleda aktiivselt veel rahvatantsuga Pärnu-Jaagupi Rahvamaja naisrühmas „Laieldes”. Kõik tantsupeole eelnenud karmid

Karina Kotkas Jõudi suvemängudel autasustamispjedestaalil.

ülevaatused ja ettetantsimised said edukalt läbitud ning nüüdseks on Karinal ka elu esimene suurpeol tantsimine ja rongkäik selja taga. „Meil on rühmas väga tore seltskond ja tantsupidu oli üliäge.” Kolmandaks harrastuseks on Karinal fotograafia. Pildistada meeldib põhiliselt loodust ja ka kõike muud huvitavat, mis kaamera ette jääb.

Septembris toimuvad Itaalias Euroopa meistrivõistlused laskespordis. Oma nõusoleku seal Eestit esindada ja teiste vägevatega mõõtu võtta on Karina juba andnud.

Õie Kuusk

Mario Mägisalu – elav eeskuju oma õpilastele

Vändra Gümnaasiumi kehalise kasvatuse õpetaja ja 6. b klassi juhataja Mario Mägisalu (23) võttis osa 2.-7. juulini Hispaanias Tortosa linnas toimunud 6. CSIT World Sports Games' ist. Võistlustel osales ligi 8000 sportlast 42 riigist. Mägisalu maadles Eestimaa Spordiliidu Jõud esindusvõistkonna koosseisus ja lõpptulemuseks oli tugev võistkondlik 2. koht. Alla jäädi ainult Iraani maadlejatele. Lisaks sellele võitis Mario individuaalvõistlustel kehakaalus -60 kg 1. koha ja kulla ka rannamaadluses.

„Need võistlused on nagu väikesed olümpiamängud amatöör-sportlastele. Algab ja lõpeb sama võimsa defilee ja tseremooniaga. Võistlus toimub iga kahe aasta tagant erinevates riikides. Nendest võistlustest ei tohi osa võtta viimase nelja aasta jooksul suurtel (OM, MM) tiitlivõistlustel osalenud maadlejad. Seekord anti lõputseremoonial korraldamise teatepulk üle Horvaatialle. Järgmised mängud toimuvad Zagrebis.”

Mario Mägisalu naasis Hispaaniast kahe kulla ja ühe hõbemedaliga.

Mario Mägisalu võttis kolm aastat tagasi Vändra maadluselu ja klubi Suure Karu Pojad treenimise-juhtimise üle pool sajandit fanaatiliselt tegutsenud maadlustreenerilt Karl Pajumäelt. „Karl tegi väga head tööd. Tasemel maadluspoisse on tema käe alt tulnud palju. Mul annab seda joont pidada, et tasemel olla,” räägib Mägisalu, kes ise alustas Pajumäe juures maadlustreeningutega juba esimese klassi poisina. „Klassivennad vedasid trenni. Hakkas meeldima ja meeldib siiani.” Mario kolm venda – Helary, Kened ja Miko – on tugevalt sama pisikuga nakatunud. Helary

Autasustamistseremoonial Tortosas.

võitis maadluses EMi hõbeda ja treenib praegu profisportlasena erinevates laagrites tiitlivõistluste tuules.

Mario Mägisalu maadlustulemusi on meie lehe veergudel trükitõnasse talletatud alates 2004. aastast, mil ta sai oma esimese võidu ja esimese medali. Sellest sündmusest tänaseni on Mägisalu väitel kogunenud erinevatelt võistlustelt nii kodu kui välismaal kokku üle 200 medali ja 50 karika. Oma oskusi ja võistluskogemusi jagab Mario Mägisalu treenerina maadlusklubi Suure Karu Pojad noortele maadlejatele. „Võrreldes varasemate aastatega on praegu treeningutingimused väga head. Igal aastal tuleb paar uut lootustandvat noort huvilist juurde ja tundub, et maadlus elab Vändras edasi, ja päris hästi.”

Õie Kuusk

Arengukava eelnõu avalikud arutelud

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 19. 06. 2019 protokollilise otsuse alusel on avalikustatud Põhja-Pärnumaa valla arengukava eelnõu.

Arengukava eelnõu avalik väljapanek kestab kuni 9. augustini 2019. a. Arengukava eelnõu avalikud arutelud toimuvad

- 12. augustil 2019. a TOOTSI Halduskeskuses kell 17.00
- 14. augustil 2019. a PÄRNU-JAAGUPI Halduskeskuses kell 17.00
- 21. augustil 2019. a VÄNDRA vallamajas kell 17.00

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuse majandusosakond korraldab kirjaliku enampakkumise alljärgnevate korteriomandite müügiks:

- **Kooli 4-7, Tootsi alev, üldpind 48,5 m²,** alghinnaga 2000 eurot;
- **Kooli 4-9, Tootsi alev, üldpind 31,2 m²,** alghinnaga 1300 eurot;
- **Kooli 5-8, Tootsi alev, üldpind 45,4 m²,** alghinnaga 2400 eurot;
- **Pärnu-Paide mnt 19-279, Vändra alev, üldpind 32,1 m²,** alghinnaga 6000 eurot.

Enampakkumisel osalemiseks esitada hiljemalt **12. augustiks 2019** e-posti aadressile vald@pparnumaa.ee või paberkandjal Tootsi Halduskeskusesse aadressil Tootsi alev, Tööstuse 5 või Põhja-Pärnumaa vallamaja aadressil Pärnu-Paide mnt 2, Vändra alev, vabas vormis avaldus enampakkumisel osalemiseks koos müüdava korteriomandi aadressi ja avaldaja poolt pakutava ostuhinnaga. Avalduses märgitakse ära lisaks pakkuja nimi, isikukood ja elukoht, juriidilise isiku puhul juriidilise isiku nimi, registrikood ja asukoht. Pakutavate korteriomandite seisundi ja muude huvipakkuvate andmete kohta saab informatsiooni Tootsi Halduskeskusest, kontaktisik Julia Erm, tel 445 9401 või 5919 5833. Vändra alevis on kontaktisikuks Toomas Sonts, tel 5056343. Korteritega on võimalik kohapeal tutvuda, leppides kontaktisikuga eelnevalt kokku aja. Korteriomand müüakse pakkumuse esitanud isikule, kes pakub alghinnast alates kõrgeima hinna. Notaritasud maksab ostja.

Alates 1. juulist 2019 muutus surma registreerimise kord

1. juulist 2019 muutus Eestis surma registreerimise kord – tervishoiuteenuse osutaja ehk arst vormistab surmateatise paberdokumendi asemel elektroonselt, edastab surma kohta info rahvastikuregistrisse ning surm registreeritakse automaatselt.

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsusel lõppes sellega alates 01.07.2019 surma registreerimise pädevus ning surma vallavalitsuses enam registreerida ei saa. Erandjuhtudel registreerib surma maakonnakeskuse kohalik omavalitsus – Pärnu Linnavalitsus (aadressil Suur-Sepa 16, Pärnu linn).

Matusetoetust saavad lahkunu lähedased jätkuvalt taotleda vallavalitsusest.

Alates 1. augustist saavad Pärnu maabussides tasuta sõita keskmise ja raske puudega isikud, puuduva töövõimega isikud, töövõimetuspensionärid ning sügava puudega isiku saatjad.

Endiselt saavad Pärnu maabussides tasuta sõita alla 20 aasta vanused ja alates 63 aasta vanusest isikud.

Tasuta sõiduõiguse saab bussikaarti valideerides, kuid eelnevalt peab vastav õigus olema isikustatud bussikaardile kantud.

Enamikul loetletud isikutest on see juba varasemalt tehtud, sest nad kasutasid tasuta sõitu linnabussides. Need inimesed ei pea midagi täiendavalt tegema.

Teistel tuleks vajadusel pöörduda Pärnu bussijaama kassasse, võttes kaasa bussikaardi, isikut tõendava dokumendi ning soodustust tõendava dokumendi:

- keskmise või raske puude korral – puudega isiku kaart või SKA tõend puude raskusastme liigi ja kehtivusega;
- puuduva töövõime korral – töövõime kaart, millel on märkus „Puuduv töövõime“;
- töövõimetuspensionäridel – kehtiv pensionitunnistus.

Sügava puudega isiku saatja ei pea midagi tegema, tema tasuta sõiduõigust tõendab sügava puudega isik, keda ta saadab.

Erandina, kui inimesel bussikaarti pole või kui tal peaks bussikaardil tasuta sõit olema, kuid millegipärast ei ole, on bussijuhil lubatud anda talle 0-pilet. Selleks peab inimene esitama pildiga dokumendi ja soodustust tõendava dokumendi bussijuhile.

Riini Õige
Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus
vallasekretär
riini.oige@pparnumaa.ee
+372 53067351
+372 44 73 700

Avalike jäätmekonteinerite kasutamine

Vändra alevis on mitmed kohad, kus asuvad avalikud konteinerid paberi, papi, klaastaara ja pakendi kogumiseks. Kõigil nendel konteineritel on peal ka vastav tähistus. Kahjuks peame

pidevalt tõdema, et konteinerid ei kasutata sihipäraselt. Sageli pannakse konteineritesse ka segaolme- ja muid jäätmeid, mis ei sobi konkreetse konteinerisse. Kõige problemaatilisem

on Vana tänav 49 parklas asuv konteiner. Kuigi kohapeal on väljas vastav silt ning paigaldatud on ka kaamera, leidub ikkagi vallaelanikke, kes eiravad kõiki kokkuleppeid. Videokaamerate salvestite pealt on näha mitmeid Vändra alevi inimesi, kes eiravad nõudeid jäätmete kogumisele. Nende mõtlematu tegevuse tõttu oleme me sunnitud pidevalt tellima lisatöid nii jäätmete veole kui ka ümbruse koristamisele.

Meil on palve kõikidele valla elanikele: paneme jäätmekonteineritesse ainult lubatud jäätmeid.

Loodame, et me ei pea avalikus-tama meie käes olevaid salvestisi ning tekitama kaaskodanikes ebameeldivaid emotsioone.

Ilusat ja puhast suve jätku.

Mait Talvoja
Majandusosakonna juhataja

Võimalus saada tasuta ning soodustingimustel õigusabi

Anname teada, et **Eesti Õigusbüroo** koostöös justiitsministeeriumiga pakub tasuta ning soodustingimustel õigusabi Eestis elavatele inimestele. Teid abistavad 43 juristi üle Eesti, kelle keskmine tööstaaž on 17 aastat ning nad kõik omavad õigusteaduse magistrikraadi. Nõustatakse nii kohtumisel kui ka veebis.

Kokku on Eesti Õigusbürool üle Eesti 15 kontorit, **Pärnus aadressil Rüütli 23.**

Selle projekti raames on kahe aasta jooksul tasuta ning soodustingimustel õigusabi jagatud juba 18 500 inimesele, kuid palju on veel kindlasti neid, kes seda abi vajaksid.

Milliste muredega juristi juurde pöördu-takse?

Inimeste pöördumised on seni olnud seotud peamiselt võla- ja perekonnaõigusega: vaidlused laenuandjate, pankade ja inkassofirmadega ning elatise, lapse hoolduse ja vara jagamise probleemid. Samuti on juristid andnud inimestele nõu ka vaidlustes tööandjaga, pärimisasjades, naabrite- ja korteriühistu liikmete vahelistes vaidlustes ning suhtluses kohalike omavalitsuste ja ametiasutustega.

Tasuta ning soodustingimustel õigusnõu saamiseks tuleb

1) sõlmida kliendileping ning tasuda 5 eurot lepingutasu (keh-tib terve kalendriaasta, see tähendab, et kalendriaasta jooksul uuesti nõustamisele minnes enam lepingutasu tasuma ei pea), alaealised on lepingutasust vabastatud;

2) eelnevalt broneerida aeg kas internetis aadressil www.juristaitab.ee või telefonile 6 880 400 helistades.

Seejärel on inimesel õigus saada juriidilist abi kokku 15 tundi ühe kalendriaasta kohta, millest

*** 2 esimest tundi on kliendile tasuta (riik hüvitab 40 eurot tunnis)**

*** 3 järgmise tunni eest tuleb kliendil tasuda 20 eurot tunnis (riik hüvitab ülejäänud 20 eurot tunnis)**

*** 10 järgmise tunni eest tuleb kliendil tasuda 40 eurot tunnis**

Võrdlusena – Eesti keskmine õigusnõustamise tunnitasu on 120 € + käibemaks.

Eesti Õigusbüroo senise praktika järgi jääb keskmine õigusnõusta-mise aeg alla kahe tunni ning see näitab, et esimeste tasuta tundidega leiavad lihtsamad ning tüüpilisemad juhtumid lahenduse.

Lisainfo aadressil
www.juristaitab.ee,
helistades telefonile 6 880 400
või kirjutades abi@juristaitab.ee

Avaneb regionaalse kultuuritegevuse III taotlusvoor

15. juulil avaneb regionaalse kultuuritegevuse taotlusvoor, mis jääb avatuks 15. augustini (k.a).

Taotlemine toimub Kultuuriministeeriumi valitsemisala toetuste menetlemise elektroonilises infosüsteemis. Taot-lusvooru esialgne eelarve on 83 000 eurot, kuid III vooru lõplik summa sõltub hasartmängumaksu laekumistest.

TOETUST SAAVAD TAOTLEDA

- Eestis registreeritud juriidiline isik;
- kohaliku omavalitsuse üksus või äriregistrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja.

Regionaalse kultuuritegevuse toetuse andmise eesmärk on luua ja säilitada kultuurist osasaamise ning kultuurilooma võimalusi kogu Eestis, soodustades kultuurielu järjepide-vust ja arengut. Viimast eelkõige kogukondlike ning lastele ja noortele suunatud tegevuste abil. Toetamise fookuses on ka kogukondlikkus, kultuuripärand ning regioonide- ja valdkondadevaheline koostöö.

Lisainfo Rahvakultuuri Keskuse kodulehelt.

Riini Õige
Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus
vallasekretär

PÄRNU ABIVAHENDIKESKUS INVARU KOLIS

Alates 15. juulist asub Invaru abivahendikeskus aadressil Hommiku tn 1, Port Artur I kaubanduskeskuse kõrval.

Uues esinduskaupluses on võimalik tutvuda varasemast laiemat tootevalikuga, erinevate liikumis- ja hooldusabivahenditega, aga ka olme- ja taastusraviabivahendite ning spetsiaalsete nahahooldustoodetega. Uues asukohas on kauplus bussijaamale lähemal, kauplusesse viib kaldtee ning maja ees on inva parkimiskohad. Invaru uus Pärnu esindus aadressil Hommiku tänav 1 on avavajaja-tele avatud esmaspäeviti kell 9-18 ja teisipäevast reedeni kell 9-17. Invaru kaupluse telefon on 4471022 ning e-post parnu@invaru.ee

Külli Karits
sotsiaaltööspetsialist

Vändra Kirikumõis avas külastajatele ukse

Avatud talude päeval suunavad rõõmsavärviliste õhupallidega kaunistatud viidad Kirikumõisa teeristist alla pöörama ja pastoraadihoonesse sisse astuma – kutsutakse külastama IIDA kangakudumismuuseumi.

Tulijaid tervitab välistrepi ette laotatud triibuline vaip ja sisenedes ukse kõrval kangastelgede taga järgmist koerida nuputav sõbraliku naeratusega kursustel osaleja. Peale köögi, klassiruumi ja raamatukogu on iga vaba põrandapinna ruutmeeter kasutatud erinevate telgede ülespanemiseks. Siin on suured kiriteljed, maateljed, žakaarteljed, *dobby*teljed jne. „Kümmekond telge on veel ülemisel korrusel,“ selgitab IIDA käsitöökooli juht Eva-Liisa Kriis. „Praegu on käimas kangakudumise kursused. Osalejatest võime majutada 2. korrusele kuni 16 inimest, kuid üle 12ne me siiski korraga ei õpeta. Õppurite vanus on seni kõikunud kolmekümnest aastast kaheksakümneni plussini. Kõik muuseumiteljed on kasutuses, eesmärk ei ole neid seista lasta. Algõpetuses teeme läbi ka rakendamise. See on keeruline tegevus, kuid anname koju kaasa konsekti, kus lause-lauserd kõik täpselt kirja pandud. On ka neli õppevideot, millest saab abi.“ Kriis on Eestimaal esimene, kes peale teise vabariigi sündi asutas ainult kangakudumisele pühendatud käsitöökooli, samuti on ainus ja ainulaadne tema kangakudumise muuseum. Kursustel saab õppida veel lõngade värvimist ja vokitöid.

Verandale paigaldatud telgede taga pusib lõimede Tallinnast kursustele tulnud Piret Avik. „Kellel tehnilist taipu ei ole, sellel pole kangastelgede taha asja. Minu vanaema kasvatas üles kolm poega ja kuus tütart. Ta oskas ja jõudis kõike teha: tegi söögi, küpsetas leivad, talitas loomad, niitis lambad, rohis aiavilja, kudus telgedel 11 inimesele riided selga. Vaatamata pingelisele elule elas 84-aastaseks. Vahepeal on üles kasvanud kaks põlvkonda, kes ei tea kangastelgedest ööd ega mütsi. Olen siin oma vanaema mälestuseks.“

Vändra Kirikumõis seisib kurvalt tühjana ligi 10 aastat. Viimati elas siin kirikuõpetaja Andres Aaste, kes on paljudele kohalikele mällu sööbinud oma sisukate eluliste jutluste, julgustava käepigistuse ja võimsa baritoniga. 18. sajandil ehitatud hoonet on järgmise sajandi 30.- 40ndatel aastatel palju ümber

Piret Avik tuli kursustele oma vanaema mälestuseks.

Eva-Liisa Kriis näitab žakaartelgi, millega on võimalik kududa piltornamente ja mis töötab papist kaartide toel – iga kaart on üks rida.

ehitatud. Nii ümberehituse kui mitmete kirikumõisa ehituste rajamise initsiaatoriks oli baltisakslasest estofiil ja rahvavalgustaja, pastor C.E.A. Körber (1841-1859), kes võttis enda juurde köstriks J. V. Jannseni.

Auväärse ajalooa pastoraadi uueks omanikuks ja pere-naiseks on teist aastat Eva-Liisa Kriis. Pärast 2001. a Eesti Kunstiakadeemias tekstiilidisaini osakonna lõpetamist on Kriis korraldanud erinevaid näitusi, asutanud galerii IIDA Tallinna vanalinnas, peab käsitööteemalist blogi, on välja andnud kangakudumise õppefilme dvd-l, kirjutanud raamatu "LÄBI LÕIMEDE: rahvuslikud kangakirjad", 2016. a. asutanud "IIDA kangakudumise muuseumi" jne. Eelmisel aastal kolis ta käsitöökooli ja muuseumi Vändra kirikumõisa ja alustas õpinguid Viljandi Kultuuriakadeemia pärand tehnoloogia magistrantuuris.

„Mulle väga meeldib see koht. Vajasin žakaartelgede jaoks kolme meetri kõrguste lagedega ruume, siin on need olemas. Ehitasime uue kaevu ja heitveesüsteemi. Ümberringi on suur park, õues saun ja väike tiik. Praegu seal ujuda küll ei saa, aga tulevikus võib-olla saab. Lõngade värvimise koolitust on siin võimalik teha õues. Ühel pool naabrid ja teisel pool metsik loodus – see on vahva! Vändra alev, kus elutähtsad teenused on kõik saadaval, lähedal. Isegi kergliiklustee meie bussijaa-mast jalgsi tulijatele on olemas,“ räägib Kriis vaimustunult.

„Minu muuseum on pühendunud Eesti käsikudumise traditsiooni kogumisele. Säilitame Eestist pärit kangastelgi, käsitsikootud tekstiile, kangakudumise ja käsitöö raamatuid.“

Järgmine üritus on Kirikumõisas 3. augustil algusega kell 10 kuni 4. augusti kella 17ni. Kavas on Nahkhiiredisko, kuhu võivad kõik tulla. Lubatakse ise kududa, vaadata, arutleda. Võimalik on telkida või majas ööbida. Vajalik on etteregistree-rimine. Täpsem info IIDA käsitöökooli kodulehel www.iida.ee

Õie Kuusk

Aiakohvikud Vändras jälle tulekul!

2019. aastal on Vändras aiakohvikud avatud pühapäeval, 4. augustil kella kaheistkümnest neljani.

KÜLASTAJAID OOTAVAD KUUS KOHVIKUT.

1. Tuuletupiku kohvik Turu tn 20a majatagusel muruplatsil.

See kohvik avatakse Eveli Vooremäe ja Kardo Sarapiku eestvedamisel ja naabrite osalemisel. Pakutakse suurt valikut küpsetisi ja isegi praadi saab tellida. Lastele on avatud mänguväljak liivakastiga, neli kiike ning batuut. Eelnevalt on selge, kes sellesse kohvikusse väga oodatud on.

2. Koduleiva kohvik Jakobsoni tn 32

Perekond Ilvese koduaias avavad kohviku Eva ja Raido Soosaar. Selle kohviku hitt on omaküpsetatud leib põnevate määrete ja katetega.

3. Kodukohvik Jakobsoni tn 50

Siinses kaunis aias pakuvad kohvi ja suurt koogivalikut Margit Perner ja Reelika Arumäe. Maiasmokkadele teadmiseks, et valikus on ka Pavlova koogid.

4. Pärna tänava lõpus Aksel Puusti Spa Glämpingu õuel on avatud MTÜ lastehoid- mängutuba Päikesesepa.

Siin pakutakse huvitavat tegevust nii suurtele kui väikestele. Vabaõhukohvikus on rikkalik suupistete valik ja toiduvalikus on nii mõndagi üllatavat.

5. Lohu tänava tiigiärsel haljasalal avatakse Hundinuia kohvik,

milles põhitagijateks on Ruta Avent ja Kaja Käärson. Jõudumööda aitavad kaasa kõik lähikonna inimesed. Alates kaheistkümnest teeb siin tund aega muusikat ansambel Vändra Löötsad. Kella ühe ajal tutvustab kauplus Mets ja Aed samas oma akutööriistu. Selle kohviku lähikonnas on huvilistel võimalik teha jalutustiir kolmes koduaias.

Toiduks pakutakse seljanka suppi ja kohapeal küpsetatud viineripirukaid. Võimalik on nautida toorsalatit ja kooke kohvi või teega. Veinisõpradele on Mihkel Eesmäel pakkuda kolme sorti marjaveini. Sellel avaral haljasalal on kavas pakkuda põnevat tegevust ka väikelastele.

6. Vändra Päästekomando avab oma Allikõnnu külas asuval territooriumil Pritsumeeste kohvikut.

Päästjad eesotsas Rein Kontusega tutvustavad ka oma tööd ja näitavad tänapäevast päästetehnikat. Oodatud on kõik asjahuvilised!

Kutsume üles kõiki vändralasi aiakohvikute päevaks oma koduümbrust kaunistama, et külalistel oleks, mida alevi imetleda!

Peale selle teatame, et on veel vabu kohti septembris toimuvale Arvo Pärdi Keskuse külastusele.

Aiandusseltsi juhatuse nimel
Reet Eesmäe ja Pilvi Perner

Vändra Alevi Pensionäride Ühenduse tegemistest sellel hooajal suve teisel poolel

Aasta on jõudnud juba teise poolaastasse ja käes aeg meelde tuletada eesootavaid väljasõite ning muid hooaja tegemisi, et saaksite neid oma plaanidesse panna.

Tantsurühm VÄRTEN sõidab 27. juulil Kabala laulu- ja tantsupeole.

14.-15. august on väljasõit Narva, osalejatel palume maksta osalustasu Lea Tiismaa juures.

22. septembril on plaanis minna Olustvere toidu ja hoidiste messile. Soovijatel alustada registreerimist (kohti on 20) ikka Lea juures.

5. oktoobril on sõit Tallinna Maarjamäe lossi ajaloomuuseumi ja memoriaali külastamine. Soovijatel alustada registreerimist, et saaksime tellida bussi.

Tervisevõimlejad on plaaninud hooaja alguseks 18. septembri. Tantsurühm alustab uue hooaja treeninguid 7. oktoobril.

Seltskonnaklubi ELURÕÖM alustab hooaega septembri viimasel neljapäeval s.o 26. septembril.

Paigas on ka aastalõpu-jõulupeo aeg - 19. detsember.

Vahepeal saame ehk käia ka mõnel etendusel või kontserdil.

Ootame 60+ inimeste aktiivset osalemist meie üritustest ja teretulnud on omapoolsed ettepanekud.

Maimu Tui
juhatuse liige

Augustikuu lõpuni saab Omniva e-poest tellida soodushinnaga postkaste

Korrektne ja õigesti paigutatud postkast muudab postikulleri töö lihtsamaks ja klient saab selle arvelt oma saadetised kiiremini kätte. Paraku on Eestis (sh ka Põhja-Pärnumaa vallas) aga endiselt palju selliseid postkaste, mis nõuetele ei vasta.

Omniva aitab: korrektse postkasti spikker

Postkast on midagi sellist, mis püsib aastaid või aastakümneid. Siiski tuleks aeg-ajalt jälgida, kas postkast suudab „teenindada“ praeguseid hoo- pis mahukamaid saadetisi. Eestis on ligikaudu 600 000 postkasti, millest kõik ei vasta nõuetele ning mis teevad kirjakandja töö raskeks, kui mitte võimatuks.

Korrektset postkastid teevad kirjakandjate töö lihtsamaks ja aitavad tellitud saadetistel Sinu postkasti kiiremini jõuda. Postkastidele kehtestatud minimaalsed mõõtmed on 25x35x6 cm, kuid soovituslik on kasutada märgatavalt suurema mahutavusega postkaste. Postkasti postitamiseks ette nähtud ava minimaalsed mõõtmed on 2x23 cm. Lisaks võiks postkast olla pealt täidetav, et vältida saadetise kokku murdmist, ja lukustatav, et tagada saadetise turvalist säilimist.

Postkasti paigaldamisel jälg, et postkastile oleks tagatud aastaringne ligipääs ja et tee postkastini ning postkasti alune oleks vaba takistustest (lumi, jää, jalgrattad, lapsevankrid, suusad jne). Postkast peab tagama saadetiste kaitstuse ilmastikuolude eest ilma ligipääsu piiramata. Kindlasti peab postkast olema juurdepääsetav hoolimata kellaajast, et võimaldada postikulleril osutada varajast lehekannet.

Oluline on ka, et postkast oleks korralikult tähistatud, sest tähistamata postkast teeb keeruliseks kirjakandja töö ning oodatud saadetised ei pruugi kohale jõuda. Juriidilise isiku postkastile peab olema märgitud ka ettevõtte nimi/nimed, et kindlustada posti toomine neile ettevõtetele, kes postkasti kasutavad.

Kortermajades paigaldatakse postkast kortermaja välisukse vahetusse lähedusse. Näiteks saab kasutada välisukse sisse paigaldatavaid postkaste, et tagada ligipääs ilma välisust avamata. Juhul, kui postkastid on paigaldatud trepikotta, võiks kasutada universaallvõtit, mis tagab kogu maja trepikodade ligipääsetavuse ühe võtmega.

Eramaja puhul paigaldatakse postkast elamut piirava aia külge. Aia puudumisel on heaks tavaks paigaldada postkast krundi teepoolsele piirile. Hoolitseda tuleb ka selle eest, et kodu-loomad (eelkõige koerad) ei pääseks postkasti juurde või teisele poole aeda, sest sellisel juhul on postikulleril õigus keelduda postkasti teenindamast oma turvalisuse tagamiseks.

Külades paigaldatakse postkastid eeskätt põhimaantee või suurema hooldatud tee äärde, koondades ümbruskonna adressaadid ühte kohta. Kokkuleppel paigaldatakse postkast elu- või asukohast mõistlikule kaugusele, näiteks lähimasse bussipeatusesse, küla infotahvli juurde või teetsa. Alati tuleb arvestada asjaoluga, et oleks tagatud võimalus sõiduki ajutiseks peatumiseks ning seejuures oleks tagatud peatuvate sõidukite ja inimeste ohutus. Tagatud peab olema ka aastaringne ligipääs postkastile ning teehooldustööde teostamine. Postkastil peab olema nähtavale kohale märgitud küla ja talu nimi.

Kui soovid oma postkasti asukohta muuta, siis teavitama oma soovist ka Omnivat kodulehel asuva veebivormi abil. Vajadusel võetakse sinuga ühendust, et postkasti asukoht kinnitada või selle paigaldamist täpsustada. Kindlasti on oluline postkasti asukoht kooskõlastada, sest kahjuks ei ole võimalik posti toimetada nendes postkastidesse, mille asukoht ei ole kinnitatud. Samuti ei ole Omnival kohustust toimetada saadetisi postkasti, mille paigutamine ei ole kooskõlastatud.

Augustikuu lõpuni on Omniva e-poest võimalik soetada soodushinnaga postkaste.

Hannaliisa Visk
Omniva kommunikatsiooniosakond

Toredad mälestused Itaaliast

Selle aasta juulikuu alguses oli Põhja-Pärnumaa valla võimetus osaleda sõprusvalla Uggiate Trevano kutsel Itaalias Euroopa Sõpruse Päevadel. Lisaks Põhja-Pärnumaa vallale osalesid Rundale (Läti), Pakruoise (Leedu), Rypin (Poola), Adelsdorf (Saksamaa), Ruudini (Prantsusmaa), Tal Pieta (Malta) ning Gurjaani (Gruusia) omavalitsuste delegatsioonid. Meie valda esindasid volikogu esimees Ülle Vapper, volikogu aseesimees Priit Enok ja liikmed Madis Koit ning Gerda Mölder. Kauni Como järve ääres Saksa-Itaalia konverentsikeskuses Villa Vigonis peetud ühine seminar Euroopa oleviku ja tuleviku üle oli tõeline ja asjalik kõikidele osalejatele maadele.

Koos ametliku delegatsiooniga olid kutsutud Itaaliasse meie valla noored jalgpallurid, et maha pidada samal ajal rahvusvaheline noorte jalgpallturniir. Meie jalgpallimeeskond oli komplekteeritud 10-12-aastastest lastest valla erinevatest piirkondadest. Sportlastega olid kaasas kaks jalgpallitreenerit. Saabuvaid meeskondi ja nende särke ja vormi nähes muutus üks treener pisut murelikuks, et siin on suurel tugevad meeskonnad komplekteeritud ja meie väikesel meeskonnal, kes pole õieti omavahel kokku harjutanudki, pole eriti midagi head loota. Kuid juba seminari käigus hakkasime saama sõnumeid, et meie noored jalgpallurid juhivad mängu ja võidavad järjest.

Finaalmängude ajal olime Uggiate Trevano jalgpallistaadioni tribüünil nagu üks mees. Eesti lipu all neli eestlast tribüünil suutis sama palju kisa teha ning kaasa elada kui teised kokku.

Meile anti teada, et Eesti-Itaalia finaalmängule ennustatakse kohalike poolt just meile võitu. Palavust oli pidevalt üle 30 kraadi, poisid visad ja väga motiveeritud. Meeskonda kuulus ka blond pikkade juustega tütarlaps Egle, kes tekitas parajat peavalu vastastele ja rõõmsat elevust pealtvaatajatele. Egle ründe ajal hoidis kogu publik hinge kinni ja rünnaku ebaõnnestumise korral käis tribüünilt läbi sügav ohe. Löödud väravate üle

aga rõõmustasid kõik koos. Mida rohkem turniiri lõpupoole, seda rohkem elasid kõik kõigile kaasa.

Me saime enneolematu emotsiooni osaliseks! Püüdsime seda kõike edasi anda ka sotsiaalmeedia kaudu, kuid kohapeal olles on see sadu kordi ehedam ja tugevam. Kodumaalt tulid õnnitlussõnumid, et väike Eesti on ilma teinud kaugel Itaalias!

Põhja-Pärnumaa valla nimel täname meie tublisid mängijaid ja nende vanemaid: Hendrik Veeris, Antero Annusvere, Jüri Jürisaar, Ander Kitsing, Armin Pitsner, Jaan Joosep Raavik, Jasper Ojala, Kaur Toom, Kevin Viira, Mirko Sumre ja Egle-Elise Kurg. Aitäh, treenerid Silver Kurg ja Aleksei Galkin! Suur tänu kõikidele heade sõnumite saatjatele kodumaalt ja sügav kummardus pöidlahoidjatele! Uute mängudeni, uute kohtumisteni!

Ülle Vapper
Volikogu esimees
ylle.vapper@pparnumaa.ee

Ise tehtud, hästi tehtud

Lasteaia töötajad on loovad ja praktilised. Mõte liigub kogu aeg, kuidas muuta laste õpi- ja mängukeskkonda mitmekesisemaks. Kevadel valmistas vanemõpetaja Sirje Raaga koos Põnnide rühma lastega Rukkilille maja õuele putukahotelli. See annab ka teistele rühmadele võimaluse uurida ja jälgida putukate eluolustikku erinevatel aastaaegadel.

Suvel, kui lasteaia remondi käigus jäi üle vana puitlae materjal, tekkis õpetaja Ave Randmäel idee Rukkilille maja õuele mudakööki ehitada. Mudakööki valmis mitme pika ja kuuma päeva jooksul. See on sügisel lasteaeda tulevatele lastele suureks rõõmuks ja üllatuseks. Mudaköögis saavad lapsed ise tegutsedes omandada uusi kogemusi ja emotsioone.

Suur rõõm on töötada, kui kollektiiv on tegus ja ettevõtlik! Kõige enam võidavad sellest lapsed.

Jaana Novikov
Vändra Lasteaed

Putukahotell

Mudakööki.

Põhja-Pärnumaa valla kollektiivid laulu- ja tantsupeo „Minu arm” rongkäigus

Fotod Riini Õige

Soomusrong Tootsis

Vabadussõja võidu kaks peamist sümbolit on koolipoistest õppursõdurid ja soomusrongid. Õppursõdurid on ajalukku kirjutanud Albert Kivikas romaaniga „Nimed marmortahvlil”. Soomusrongidest on aga oluliselt vähem räägitud. Eesti sõjamuuseum otsustas Eesti Vabariigi 100. aastapäeva tähistamise raames selle vea parandada. Vabadussõja alguseks loetakse 28. novembrit 1918, mil Punaarmee tungis üle Narva jõe. Pealetung oli edukas ja 1919. a jaanuari alguseks olid enamlased Tallinnast vaid 40 km kaugusel. Lõunarindel alustas Punaarmee pealetungi detsembri algul. Peagi vallutati Võru ja Valga,

22. detsembri õhtul ka Tartu. Olukord muutus otsustavalt 1919. aasta alguses. Tänu õnnestunud mobilisatsioonile, välja arendatud lahingvõimekusele ja teiste riikide abile õnnestus punaste sõjaõnn lõplikult pöörata. Pöördelahinguteks olid 3. ja 4. jaanuaril toimunud Valkla ja Kehra lahingud, kus punased sunniti taganema. Peagi vallutati Tapa, 13. ja 14. jaanuaril vabastasid soomusronglased ja kuperjanovlased Tartu. See avas tee ülejäänud Lõuna-Eesti vabastamisele. Eesti Vabariigi esimesel aastapäeval kandis ülemjuhataja Johan Laidoner Maapäevale ette, et vaenlane on Eesti piiridest välja aetud. Seega

oli Eesti vabastatud vähem kui kahe kuuga. Votmerolli olid selles mänginud soomusrongid. Sajanditaguste sündmuste mälestamiseks on Eesti sõjamuuseum koostöös riigikantsleile EV100 programmiga ja teiste partneritega koostanud Vabadussõda ja soomusronge tutvustava enneolematu näituse ja sarnaste põnevate lugudega sisustanud laiarööpmelise soomusrongi nr 7 – Wabadus. Muuseumrong tutvustab Vabadussõja ajalugu, soomusrongide rolli Vabadussõjas ja pakub külastajatele muudki huvitavat. Rong liigub käesoleval aastal mööda Eesti erinevaid paiku.

Henn Lahesaare mõtiskleb

Näe ja ole nähtav – selline on üks liikluse põhitõdesid. Palju on ka õigustatult räägitud helkuri vajadusest. Samas aga ei saa pidada helkurit imevahendiks, kui üldine liikluskultuur veel ikkagi lonkab. Toon vaid mõne näite. Lüpsja siirdub varahommikul jalgrattal tööle. Tal on seljas heledate triipudega helkurvest, rattal helkurid – ta on nähtav. Sellest aga ei piisanud, naisele sõitis otsa sõiduauto. Või teinegi näide. Mehed tegid maanteejooksu – seljas helendavad vestid, külgedel ripnemas helkurid, jalas kirevad tossud. Sellest aga jällegi ei piisanud. Neile sõitis otsa mootorrattur. Seega, ei piisa helkuri olemasolust, vaid eelkõige tuleb ise olla väga tähelepanelik ja kokkuvõttes peaksime kõik ühiselt tõstma meie liikluskultuuri.

Põrgupõhja retk 2019

„Põrgupõhja retk” toimus algusega 11. juulil Vana-Vigala lauluväljakult ja lõppes 13. juulil lõpujooksuga Eidaperes Kassivõlлимäel. Kaitseliidu Pärnumaa malev oli esindatud kahe võistkonnaga - Aruvälja ja Vändra. Võistlusest võttis osa kokku 18 neljaliikmelist võistkonda, kellest viis võistkonda katkestas erinevatel põhjustel.

Võistlus kestis kolm päeva ja kaks ööd. Sel ajal ajavahemikul tuli läbida varjatult natuke üle 100 kilomeetri. Kuigi ilmataade ei lubanud üldse vihma, siis ikkagi mängis ilmataat meiega korralikult ja tihtipeale kastis üleni märjaks. Lisaks sellele kastis ta märjaks ka metsaaluse ja rohumaad, millest tulenevalt olid saapad ja sokid kogu aeg märjad. Kahjuks on märgus see, mis on matkaja suurim vaenlane, kuna just siis hakkavad tekkima vigastused ja hõõrdumised.

Võistlus ise oli ikka üles ehitatud kontrollpunktide läbimisele vastavalt ajagraafikule ja igas kontrollpunktis tuli lahendada ka ülesandeid, mis olid kuidagi seotud metsavendadele tähtsate teadmiste või oskustega. Näiteks: relvade kokkupanek, noavise, vee keetmine, kauguste määramine, meditsiin jne.

Kaitseliidu Pärnumaa maleva Vändra võistkond saavutas teise koha koosseisus Kristo Pihlak, Peedu Perner, Hannes Reinup, Kristo Sinivee ja esindajaks oli Hannes Aus. Kaitseliidu Pärnumaa maleva kaitseliitlased võtsid võistluselt kõik, mis võtta oli, sest seekord tuli võistluselt kaksikvõit.

Kaitseliidu Pärnumaa maleva Vändra võistkond on sel aastal teinud suuri tegusid, alustades aastat patrullvõistluse „Utria Dessant” võitmisega jaanuaris Ida-Virumaal, peale mida saadeti meid esindama Eesti riiki Taanis toimuvale sealsele patrullvõistlusele „BlueNail”, mis on kaheliikmelistele võistkondadele ja seal saavutasime rahvusvahelises konkurentsis teise ja kolmanda koha. Järgnevas ootab meid ees juba „Admiral Pitka luurevõistlus” augusti alguses, mis sel aastal tundub tulevat ka rahvusvaheline ja väga tugeva konkurentsi.

„Põrgupõhja retke” korraldab MTÜ Põrgupõhja Risti Selts, keda toetavad Kaitseliidu Pärnumaa malev ja Kaitseliidu Rapla malev. „Põrgupõhja retke” korraldatakse metsavendade mälestamiseks ja inimeste ellujäämisoskuste täiendamiseks.

Kristo Sinivee

100 aastat langemisest

1. juulil kogunesid Joan Tepandi kodutalu, Maima küla, Matsi õuele lähemad naabrid ja tema sugulased. Et mälestuspäev polnud pereüritus, oli Matsi perenaine Naima Tepand kuulutanud avalikult selle toimumisest. Minagi pidasin vajalikuks sel väljakuulutatud päeval kohal olla.

Joan Tepand Tõnise (Dionisii) poeg oli sündinud 17. (vana kalendri järgi 5.) augustil 1891. aastal Vee vallas Maima külas Matsi talupidajate peres. 1912. mobiliseeriti Joan tsaararmee ja ta võttis osa Esimesest maailmasõjast, jõudes välja teenida noorema alamohvitseri auastme. 15. detsembril 1918 kutsuti Tepandki Pärnumaa rahvaväe komisjoni ette ja määrati 6. jalaväepolgu 3. roodu. Teinud kaasa edukad lahingud Võnnu all, langestas ta vahetult Riia ees kaks päeva enne vaerahu sõlmimist sakslastega. Sõtta minnes oli ta värvaval öelnud: „Kui ma peaksin langema, siis matke mind siia kodukopliisse.”

Siinkirjutaja on sündinud Aadupere talus, mis on Matsi talu naabruses. Aegade vältel on naabrid lähedasi suhteid hoidnud. Langenud Joan oli minu isa ristivanem ja tema vennapoeg Hugo Teppand oli minu ristiisa.

See eelnev ja 1990. aastaks väljakujunenud meeleolu Eesti Vabariigi taasloomisel kohustas mind Matsi Juhani puhkepaika korrastama.

23. juunil 1990. aastal sai mälestuskivi pidulikult ja auavalduste saatel avatud ning pühitsetud. Aldo Kals on sellest kirjutanud („Pärnu-Jakobi muinsuskaitse selts 1988-2018“ lk 79-81).

Nüüd, palju aastaid hiljem, pole emotsioonid enam need, mis valdasid mälestuspaiga toimkonda oma sihipärase tegevuse ajal.

Aastatel 1987-1990 asetasime piirkonnas paljudesse olulistesse paikadesse mälestuskive. Kui need kujutluses ühte müüri paigutada, saaksime tugeva müüri. Ja see müür oleks seda tugevam, mida tugevamad on vahetäited.

Need vahetäited on olulised ka isikutevahelises suhtlemises. Sel mälestuspäeval Matsi talu õuel sain tuttavaks paljudega, kellega oleks ka edaspidi oluline suhelda.

Luban avaldada kogu loo antud mälestuskivi mõtte tekkimise kuni teostuseni.

Kohtumiseni järgmistel „Valla Teataja” lehekülgedel.

Heinrich Tõnisson
koduloo huviline

Maadlustulemused

Hõbemedalid G. Hackenschmidt
mälestusvõistlustel: Mario Mägisalu, Norbert Aunapuu, Jürgen Silling ja Helary Mägisalu.

1. juunil käisime Tartus 50. G. Hackenschmidt mälestusvõistlustel, kust meie maadlejad tulid kõik tagasi hõbedaste autasudega: Mario Mägisalu (-60 kg) 2. koht; Norbert Aunapuu (-72 kg) 2. koht ja Jürgen Silling (-77 kg) 2. koht.

16. juunil käis koos juuniorite JÕUDI võistkonnaga Soomes võistlustel Norbert Aunapuu ning lisaks sellele osales ka individuaalturniiril, kus saavutas 5. koha.

Juuni lõpus toimusid Minskis Euroopa mängud. Helary Mägisalu sai seal 13. koha. Helary suundus peale võistlusi edasi laagrisse Venemaale.

13. juulil toimusid Eesti meistrivõistlused täiskasvanutele rannamaadluses, kus saavutas meistritiitli Mario Mägisalu (-60 kg).

MTÜ Suure Karu Pojad
Treener Mario Mägisalu

Võidukas Vändra päästekomando: Bruno Jõepere, Mikk Tuisk, Oliver Turi, Kristofer Kaasiku, Erki Valdaru, Rein Kontus

Vändras toimus võrride võiduajamine

Kolmandat korda toimus Vändra staadioni ümbruses Raul Kiveste eestvedamisel ja MTÜ Saku Säärklubi abiga Vändra võrride võidusõit. Vändra rada on eriline suure mäe ja vahelduva maastiku tõttu, mis on siia võistlejaid meelitanud. Mõõtu sai võtta 10 erinevas klassis. Ilmataat soosis meid, kuid võrreldes eelmiste aastatega oli seekord vähem osalejaid ja ka publikut. Selles oli kindlasti süüdi rannailm. Omakandi poisid olid tublid ja töid koju ka auhinnalisi kohti. Originaalklassis, kus

Vändra päästekomando tuli eliitkomando võitlusel teiseks

12.07 korraldas Päästeamet järjekordse üleriikliku „Eliitkomando 2019” võistluse. Seekordne mõõduvõtt toimus looduskauis kohas Viljandimaal Sammuli puhkekeskuses. Võisteldi viiel erineval alal: tulekahju harjutus – antud harjutuse käigus tuli meeskonnal suitsusukelduda majja ning kannatanu päästa; veepääste harjutus – kaks kannatanut olid järvel hädas ning nad oli vaja toimetada turvaliselt kaldale; nõõripääste harjutus – kannatanu tuli päästa nõõride abil šahtist; liiklusavarii lahendamine – lavastatud oli kahe sõiduauto kokkupõrge ning mõlemas autos oli ka üks kannatanu; ennetustöö ülesande lahendamine – meeskond pidi teadma hädalokuraks mõeldud koduseid varusid ning elutähtsaid teenuseid. Tihedas konkrentsis saavutas Vändra päästekomando suurepärase 2. koha. Võistlustulle astusid järgmised mehed: Bruno Jõepere, Oliver Turi, Erki Valdaru, Mikk Tuisk, Kristofer Kaasiku ja Rein Kontus.

Komandopealik Rein Kontus

Vändra võistlejad: Mikk Pärnsein, Virko Mägi, Raul Kiveste, Kardo Sarapik, Tarmo Nurk, Roman Kiveste.

mootorit väga palju ümber teha ei tohi, saavutas II koha Mikk Pärnsein ja III koha Virko Mägi. Standardklassis, kus on mootorid juba nii-öelda tuunitud, saavutas I koha Kardo Sarapik ja III koha Raul Kiveste. Klassis 100 kg+, kus võistleja peab kaaluma vähemalt 100 kg, saavutas II koha

Roman Kiveste. Külkõrvide arvestuses tõi koju II koha Kardo Sarapik. Meened kõigile poodiumikohtadele pani välja Vändra Visa OÜ eesotsas Roman Kivestega. Suured tänud kohalikule omavalitsusele võimaluse eest sellist üritust korraldada.

Raul Kiveste

Seto Kuningriigi päevast

Reisisoovitus

Olete oodatud Seto Kuningriigi päeval Petserimaa Suveülikooli telki laupäeval, 3. augustil 2019 algusega kell 12. Teekond kuningriigipäevale Tartust Võrru 70 km, sealt 31 km Obinitsa. Omakorda sealt Võmmorski suunas 3 km kaugusel Obinitsa paisjärvest edasi märke ja siis paremale pöörates asub Küllätüvä külas Seto Kuningriigi toimumispaik.

On tegemist setode ülimalt sisuka kultuuririitusega, mis kutsub kaasa mõtlema ja petserimaalaste heaks tegutsema. Iga kaasmaalane peaks külastama vähemalt üht kuningriigi päeva, et teada saada, kes on Petserimaa eestlased ehk setod, kelle ajalooline asuala on lõhestatud ajutise kontrolljoonega. Kahjuks ei suuda paljud meist endale selgeks teha, mis on kontrolljoon ja mis on riigipiir?

Seekordse suveülikooli teemaks on Eesti Vabadussõja sündmused Petserimaal ja selle maakonna osa Eesti riigikaitstes. Tuleb juttu ka Petserimaaga seotud Eesti Vabaduse Risti kavaleridest ja soomepoistest. Toimub ka rahakorjandus Värskasse Petserimaa Vabadussamba püstitamise toetamiseks. Telgis on saadaval Petseri maakonna laualipud.

Info Osvald Sasko (tel 56 720 542)

ja Aldo Kals (tel 56 908 945,

Aldo.Kals2@gmail.com)

Tartu Rahu Põlistamise Seltsi liikmed ja Petserimaa Suveülikooli korraldajad

Suur perepäev „Kaitseinglid Vändras“

10. augustil kell 10.00 – 16.00 toimub Vändras suur perepäev „Kaitseinglid“. Üritus toimub pargis ja selle ümber. Kohale on kutsutud palju erinevaid osalejaid ning tegevusi leidub nii suurtele kui väikestele. Kuna kohal on palju erinevat tehnikat, siis on ürituse ajal kell 8.00 – 17.00 liikluseks suletud Pärnu-Paide mnt Vee tn ristmikust kuni Vana tn ristmikuni. Ümbersõit Vana tänava kaudu. Samuti on liikluseks ja parkimiseks suletud Kultuurimaja, Raamatukogu ja Postkontori parklad.

Palume liiklejatelt mõistvat suhtumist seoses ümberkorraldustega.

Janek Saharenko
Püürkonnapolitseinik

RINGKÄIK VÄNDRAS HEIKI PÄRDI JUHTIMISEL 1. augustil kell 16.30

Ajakiri Pööning ning etnoloog ja „Alevite pärlite“ sarja autor Heiki Pärdi viivad ringkäigule Vändrasse.

Jutustatakse alevi majade ja tänavate lugusid ning kaasajalutajaile avatakse Vändrast uus vaatenurk. Koguneme Põhja-Pärnumaa vallavalitsuse parklas (Pärnu-Paide maantee 2) kell 16.30.

Ringkäigu kestus on ca 2,5 h.

Ringkäik lõpeb pikniku ja mõnusa koosolemisega.

Hind on 25 eurot, soodushind pensionäridele ja lastele 8–16 a on 15 eurot – sisaldab jalutuskäiku teejuhiga ja bufeepiknikku.

NB! Ringkäik on eelregistreerimisega. Kohtade arv on piiratud.

Palume osalemisest teada anda e-posti aadressil

toimetus@ajakiripooning.ee hiljemalt 30. juuliks 2019.

Kena suve soovides
Pööningu toimetus

TEATED

Valla ja alevi elanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva lehes avaldamist, palun teatage sellest eelneva kuu 15. kuupäevaks e-posti aadressil uuskoidula@hotmail.ee või tel 5598 6950 või 44 30 330

KINNISVARA

Müüa 3-toaline korter Suurejõel, Mustaru tee 1-1. Vajab remonti, aknad vahetatud, puuküttega. Hind 1100 €, info tel 56458511

Müüa maja Vana 74 (ühendatud alevi vee- ja kanalisatsiooni-trassiga). Täpsem info City24 ja tel 507 4704, Toomas

OÜ Viljamaa ostab ja võtab rendile **põllumaad** Vändra vallas. Tiit.Soosaar@gmail.com tel 56 482 492

Vihtra Mõis OÜ ostab ja võtab rendile **põllu- ja metsamaad**. Parimad hinnad. Küsi kindlasti pakkumist. Tel 503 2570 e-mail vihtramois@hotmail.com.

OÜ ETEST PR ostab **metsa- ja põllumaad**. Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

EELK Pärnu-Jakobi kogudus

04.08 - 14.00 Jumalateenistus armulauaga

11.08 - 14.00 Jumalateenistus

18.08 - 14.00 Jumalateenistus

25.08 - 14.00 Jane Vainu Pärnu-Jakobi koguduse diakoniks ordineerimise jumalateenistus armulauaga. Teenib piiskop Joel Luhamets, assisteerivad õpetajad Ove Sander ja Kristiina Jõgi. Kaasa teenib naiskoor Jakobi.

Koguduse kantselei avatud T, K kl 10–14

Kantselei telefon 44 64 650

Koguduse hooldajaõpetaja Kristiina Jõgi, +372 5300 7075

TÖÖ

KÜ Tootsis vajab **küttesüsteemi torutööde teostajat**. Ventiliide vahetus. Tel 5065715 või piiter@hotmail.ee

OÜ Adore otsib saeveskisse **abi-töölisi**. Info 5144185 AdoPertadore@hotmail.ee

MITMESUGUST

Koristan Teie territooriumi risustavast **vanarauast**. Viin ise ära. Hind kokkuleppel. Tulen kohale iga ilmaga. Tel + 372 5851 7174

OÜ Adore **ostab Vändras haavapakku**, raieõigust ja kasvavat metsa. Info 514 4185, AdoPertadore@hotmail.ee

Võtan **müüki kinnisvara** Põhja-Pärnumaa vallas. Sander Sõmer tel 5811 7699 sander.somer@uusmaa.ee

Teostame vihmaveesüsteemide ja katuseurvatöödega seotud töid. Vihmaveerennid toodame kohapeal valtsimismasinaga – puuduvad liitekohad. Vihmaveerennid OÜ, tel 527 1059, info@vihmaveerennid.ee

Hoonete soojustamine puistevillaga, teostame ka vajalikke eeltöid. Konsultatsioon objektil TASUTA! Puistemees OÜ, tel 501 6689, ken@puistemees.ee

Teostame **ehitus-viimistlus-remondi- ja torutöid** (nt vannitubade remont, plaatimine, maalritööd, tapeetimine jne). Tel +372 5621 6394; +372 5617 4500 Urmas

EELK Vändra Martini Kirikus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11

Kontakt teelisele: 5564 3193, 518 8586

Õpetaja Ants Kivilo tel 5396 0574

Lõikuskuul Kurgjal

3. augustil algusega kell 11 korraldab Eesti Tõulammaste Aretusühing muuseumis lambapäeva. Vaadata saab erinevatest tõugudest lambaid ja kitsi ning tõukanasid. Toimuvad lambateemalised võistlused ja töötoad ning kauneima ute konkurss. Müüakse lambatooteid. Rehetoa kohvikus pakume muuhulgas lambalihasuppi.

10. augusti perepäeval tähistame laurisapäeva. Alustame päevaga kell 12. Kõpsetame kiigeplatsil pannkooke ning valmistame aia- ja metsamarjadest toormoosi. Osalemine perepäeval muuseumipiletiga.

18. augustil algusega kell 11.30 toimub Eesti hobuse päev, mida aitavad korraldada Eesti Hobusekasvatavate Selts ja Vändra Ratsaspordi Klubi. Toimuvad koolisõit ja takistussõit Eesti hobustega ning kepphobuste võistlus lastele. Osaleda saab hobuteemalistes töötubades, kiigeplatsil keedame seepi ja teeme kärjest küünlaid. Töötubade hinnad alates 2 eurost. Päeva pilet 1 euro, koolieelikutele tasuta.

24. augustil ootame kõiki huvilisi traditsioonilisele talupäevale. Näha ja teha saab erinevaid talutöid – rukki rabamine, kooditamine ja rehepeks, rukki külvamine, erinevaid talu- ja käsitöid ning palju muud. Osalejad saavad mõõtu võtta selles, kes teeb hobusega kündmisel sirgeima künnivao. Pakume talutoitu ja avatud on taluturg. Päeva alustame kell 12 ja pilet on 2 eurot, koolieelikutele tasuta.

31. augusti perepäeval tähistame tarkusepäeva. Kell 12 uurime vanaaja laste koolielu. Koos valmistame ühe pidupäevatoridi, mille koos ka ära sööme. Karjamaal vaatame taluloomi. Päeva pilet 2 eurot, koolieelikud ja esimesse klassi minejad tasuta.

Rohkem infot meie kodulehelt www.kurgja.ee ja telefonidelt 445 8171 ja 5860 0025

Kersti Tammiksaar
peaspetsialist

SA Eesti Maaelumuuseumid
C. R. Jakobsoni Talumuuseum

Tootsis asuv Betamar OÜ PAKUB TÖÖD ÕMBLEJATELE.

Kasuks tuleb varasem töökogemus õmblejana, erandkorras kohapealne väljaõpe.

Oleme 20-aastane ettevõtte ja valmistame päästeveste Saksamaale.

Töö ühes vahetuses. Töö tulemustest sõltuv tasu. Kollektiivpuhkus.

Tasuta Tootsi ujula kasutamine.

Tootsis on soodsad korteri ostu ja üürimise võimalused.

Lähimbruskonnast Tootsi tööle tulijatele garanteerime ühistranspordi kulude tasumise.

Asjast huvitatutel võtta ühendust telefonil 501 3985 või saata e-mail betamar@betamar.ee

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

27. septembril alates kell 10

VÄNDRA

HOOLEKANDEKESKUSES

Etteregistreerimine
tel 5323 2454

Silmade kontroll 15€, prillistajale TASUTA!

Mälestame
head kasvatajat

VILMA JÜRVETSONI

ja avaldame kaastunnet
lähedastele.

Endised kaastöötajad lasteaiast

Avaldame
südamlikku kaastunnet
Aliide Seimarile kalli õe

VILMA JÜRVETSONI

kaotuse puhul.

KÜ Jako 4

Kallis Elvi Kalm,
meie sügav kaastunne
Sulle Sinu leinas

venna

kaotuse puhul.

Tantsurühm Värten

Mälestame

SEILA-ASTRID SUUR
21.06.1932-22.06.2019

MAIMU RAIESMAA
17.10.1953-25.06.2019

GALINA ŠEVTŠENKO
04.06.1954-25.06.2019

MALLE LAAN
12.09.1948-27.06.2019

ARNE NIIBO
06.08.1945-27.06.2019

UUVU ORU
01.03.1947-04.07.2019

VILMA JÜRVETSON
23.02.1932-05.07.2019

ENN SALUMÄE
11.01.1940-06.07.2019

Õnne ja tervist, sünnipäevalapsed!

Salme Karro	12.08	96
Vilma Kimmel	15.08	95
Virve Ollin	12.08	94
Vaike Vilms	06.08	93
Aksel Puust	24.08	93
Anna Laansoo	28.08	93
Rita Kontus	28.08	93
Florida-Helmi Klein	25.08	92
Helju-Laine Antso	09.08	91
Õie Zahvatkina	14.08	91
Arnold Sats	17.08	91
Meeta Laos	13.08	90
Juta Hinnobert	24.08	85
Rein Lääne	27.08	85
Helju Lõhmus	12.08	80
Nelli Kazakova	19.08	80
Mall Killomets	01.08	75
Lea Tõlpt	06.08	75
Reet Heinsoo	07.08	75
Ene Sirge	10.08	75
Tia Tilk	10.08	75
Ilze Veeväli	30.08	75
Vello Sing	11.08	70
Malle Kalda	16.08	70
Karin Ehrlich	17.08	70
Varje Teder	18.08	70
Ester Šeiko	18.08	70
Aime Laimets	19.08	70
Vootele Veeris	19.08	70
Elmo Vahesaar	22.08	70

Sada aastat hiljem - soomusrong sõidab jälle!

Soomusrong nr 7 Wabadus

10.-13. augustil
TOOTSI
RAUDTEEJAAMAS
RONG ON TASUTA KÜLASTAMISEKS
AVATUD
IGA PÄEV KELL 11.00 - 18.00
PIDULIK AVAMINE
10. AUGUSTIL 2019
KELL 11.00
Lisainfo: carvi.tasand@pparnumaa.ee

PÄRNU-JAAGUPI
LAULUVÄLJAKUL 16. AUGUSTIL
SUUR SUVELÕPUPIDU

SHANON
HELLAD
VELLED
THE DREAM

VÄRAVAD AVATAKSE KELL 20.00

Piletite eelmüük: 1. juuli-31. juuli 12 eurot
1. august-15. august 15 eurot. Pilet kohapeal 17 eurot
Koolieelikud saavad peole TASUTA
Piletite eelmüük Pärnu-Jaagupi Halduskeskuses ja Kuuse poes
Kohapeal tootlustajad. Oma söögi-joogiga peole ei pääse

SUUR VÄNDRA PARGIS PEREPÄEV

10. AUGUSTIL KELL 10

ÜRITUS ON TASUTA!

KOHAL ON:

Ametkondade sõidukid, eri- ja rasketehnika, põnevad võistlused, demoesinemised, õppimise ja töötamise võimaluste tutvustamine, sündmuskoha tuba, airsoft, lastele batuut ja liikluslinnak ning palju muud põnevat.

OSALEVAD:

Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeamet, Kiirabi, Vanglate Amet, Maksu- ja Tolliamet, Kaitsepolitsei, Kaitsevägi, Liitlasvägede esindus, Sõjaväepolitsei, Vahipataljoni ajateenijad, Pommigrupp, Politseikolledž, Politsei Muuseum, Läti politsei, Päästeliit, Vabatahtlikud päästjad, Vetelpäästekoerad, Etsar, Punane Rist, Kriisiabi, Beebierror, Naabrivalve, Naiskodukaitse, Gaidid, Skaudid, Milrem Robotics, Threod Systems, Droon.ee, Aide.

ESINEB ORKESTER!

Päeva juhib
MADIS MILLING!

Kohal on ka **Lõvi Leo** ja
tuletõrjekoer **Nublu!**

Pakutakse **TASUTA**
sõdurisuppi ja
kiirematele jäätist!

LISAINFO: +372 529 7002

ÜRITUST TOETAVAD:

Sündis maailma väikene ime,
sai endale päris nime,
oma päikese, tähe ja tee,
paikse paiga kahe südame sees...

Õnnitleme lapse sünni puhul!

Olga ja Kalev Kaljuste perre sündis
2. juunil tütar Gloria.
Katrini Rikkeri ja Heigo Haljaste perre
sündisid 14. juunil poeg Aron ja tütar Nora.
Regina Hinti ja Aare Ilviku perre
sündis 26. juunil poeg Andres.
Riina Toomela ja Margus Undritsi perre
sündis 1. juulil tütar Emma-Mari.
Veroonika Nodapera ja Kalle Koidu perre
sündis 10. juulil poeg Rico.
Jagne ja Franko Läätsi perre sündis
12. juulil poeg Fredy.
Angelika Lükki ja Rasmus Ranna perre
sündis 15. juulil tütar Rosanna.

www.metsaamet.ee

Teenused erametsaomanikule:

- Metsakinnistute ost
- Raieõiguse ost
- Metsa ülestöötamine ja vedu
- Maapinna mineraliseerimine koos külvi
- Metsamajandamise kavade koostamine

Teave e-post: info@metsaamet.ee Tel. 5615 0680, Karl Lister

Ostame kasvavat metsa,
põllumaad ja metsakinnistuid
hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvööndis. Tel 5611 1900

PÄRNJÕE KÜLAPÄEV

03. AUGUST 2019

PÄEVA VIIB LÄBI ARNE NÕMMIK
OHTUL TANTSUKS MÄNGIB ANSAMBEL RIX

TEGEVUSI NII LASTELE KUI SUURTELE

ÜRITUS ALGAB 14.00

ÜRITUS ON KÕIGILE TASUTA

Meelde jäävad laevasõidud Pärnu jõel ja lähel

Väljume iga päev
Kontserdimaja juurest
jõeäärselt promenaadilt
aadressil Lai 2, Pärnu.
Pilet 10 eurot.

Võimalus tellida laev privaatseteks tähtpäevadeks, nagu sünnipäevad, pulmad jne.
Rohkem infot väljumiste ja hindade kohta kodulehelt parnucruises.ee,

Facebookist Pärnu Cruises või tel 5637 3153.
Kohtumiseni Pärnus!

X Pärnu-Jaagupi VOLLE 2019

24. augustil 2019

Pärnu-Jaagupi liivaväljakul

algus kell 12.00

Ootame 4-liikmelisi
nais- ja meeskondi

Eelregistreerimine teostada
19. augustiks 2019

spordikeskus@pparnumaa.ee
telefonil 53005663

Juhendi leiad www.pjsk.ee